

Perenoguera / Codinach

Sant Agustí de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector sud del terme municipal
Emplaçament A 200 metres de la carretera BV-4608, punt quilomètric 1,800

Coordenades:

Latitud: 42.06512
Longitud: 2.13969
UTM Est (X): 428824
UTM Nord (Y): 4657364

Classificació

Número de fitxa 08195 - 5
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Conserva l'estructura de masia rural i elements decoratius d'estil renaixentista.
Protecció Inexistent
Número inventari sí, IPA. 16
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00022
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 05/01/2006 - 01:00

Descripció

Perenoguera està situada a la vessant sud-oest del massís dels Munts, al peu de la baga de Perenoguera, prop dels camps del Salt de la Cabra i el clot de Canemars.

Es tracta d'una masia de grans dimensions que està composta per diverses edificacions disposades linealment formant una lliça orientada al sud tancada per dues portes d'accés.

El volum principal de planta rectangular està compost per dos cossos fruit d'una ampliació denotat per les cantonades diferenciades integrades al mur. Consta de planta baixa, un pis i golfes amb teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal. Les parets de càrrega són de maçoneria de pedra i morter delimitades per cantonades diferenciades de pedra picada. També mostra restes d'arrebossat que es conserva a la part superior dels murs.

La façana principal està orientada al sud-est i presenta una composició asimètrica vertebrada a través d'una gran portalada d'arc de mig punt dovellada situada a l'extrem dret, amb les dovelles centrals força erosionades. Destaquen les obertures del primer pis de gran tamany, emmarcades amb pedra treballada, dues d'elles decorades amb motius renaixentistes. La finestra que es troba sobre la portalada conserva l'escut de la família treballat amb pedra. Les obertures de les golfes són de menor tamany i combinen el maó i la pedra.

La façana nord-est només té una obertura emmarcada amb pedra picada i amb la llinda decorada amb un motiu geomètric triangular.

La façana nord-oest té les obertures emmarcades amb pedra picada. Destaca la finestra del primer pis que està decorada amb motius renaixentistes. També hi ha adossat una estructura amb porxo on hi ha el pou, que està formada per teulada de triple vessant amb estructura de fusta sustentada per pilars de pedra amb capitells. A la seva part dreta hi ha adossada la capella de la Mare de Déu dels Dolors.

La façana sud-oest té una composició simètrica d'eix vertical amb dues grans obertures bessones separades per un pilar esvelt i coronades amb dos arcs rebaixats a cada pis, tot i que a la planta baixa es troben tapiats. Aquesta façana que correspon a una ampliació feta l'any 1728, data que es troba inscrita a la llinda de la porta d'accés a la terrassa de la façana principal, ha estat modificada parcialment amb obra vista.

Les construccions independents que tanquen la lliça són: dos corrals, un graner i un estable, tots construïts amb pedra exceptuant la part alta de l'estable.

A la part exterior de la lliça hi trobem un cobert, antigament destinat a guardar-hi els carros, i una gran pallissa de pedra i teulada de dues vessants reformada l'any 1946. A la part posterior de l'edifici principal hi trobem tres antigues pallisses rehabilitades com a cases de turisme rural.

Observacions:

Conserva molts elements propis de la vida rural com el marcador de ferro de les ovelles, mesures de gra, eines agrícoles o l'escala de pedra que servia a les dones per pujar al cavall.

Història

La primera referència històrica de la masia data de 1227 tot i que a les escriptures de propietat es troba documentada l'any 1309. Queda reflectida la seva existència en els fogatges generals de Catalunya de l'any 1497 i 1553 on hi consta el cognom toponímic de Codinach situat a la vegueria de Manresa, a la zona del Lluçanès i dins la parròquia de Sant Boi.

El nom originari de la masia, tal com es reflecteix en els fogatges, era el de Codinach tot i que també és coneguda com a Perenoguera. El canvi de nom prové d'una generació on la descendència va ser únicament femenina; la pubilla es va casar amb l'hereu, dit Pere, de la Noguera d'Olost. L'any 1645, s'arribà a l'acord de mantenir el cognom Codinach al llinatge familiar a canvi de modificar el nom de la masia que des

d'aquell moment es coneix com a Perenoguera.

Dins la finca de Perenoguera hi ha les següents masoveries: el Molí de Perenoguera, la Corona i les Rovires actualment en estat de ruïna.

Bibliografia

IGLÉSIES, J. El fogatge de 1497, Dalmau, Barcelona 1992

IGLÉSIES, J. El fogatge de 1553, Dalmau, Barcelona 1981

MASRAMON, R. El lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès, 1990

MOLERA, J. Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. Sant Agustí de Lluçanès, 1982

